

város sűrűn beépített, zárt utcás szerkezetű területének 90 m² összfelületű részét tártuk fel.

Az egyetlen (12×7,5 m alapterületű), nagyjából K-Ny tájolású szelvény meghatározó régészeti jelensége a kitakart terület DK-ÉNy irányú átlójában húzódó római utca. Az újkori bolygatások az egykori úttest bazalt burkolatát teljes egészében megsemmisítették. A burkolatból alig néhány bazalt burkolókövet találtunk meg az út alatt húzódó római szennyvízcsatorna alapig kitermelt alépítményének árkában. A csatorna építőanyagának kitermelését az alapárokba visszazórt törmelékből előkerült 15–16. századi kerámiatöredékek kelteznek. A csatornaárok két oldalán Kr.u. 1. századi kerek, egykor kavicsal kitöltött (fabélésű?) kutak tárunk fel jelentős kerámialelettel. Mivel az útalapozás sóderrétege a kutakat letakarta, azokat mindenképpen a feltételelesen 2. század első harmadára-felére keltezhető út létesítése előtt ásták. Az út két oldalán futó járdák felszínéből alig-alig maradt meg valami, inkább csak néhány, az útépités előtti, feltehetően a kutakkal egykorú réteg maradt meg. A járda funkcionális használatát követő időszak (Kr. u. 4. század?) markáns jelensége a járdát lefedő rétegekbe vágódó műhelykomplexum. Az egymás fölé épített, illetve egymást vágó rézhevítők(?) betöltéséből csekély kerámia, sok salak illetve öntőtégely-töredék látott napvilágot. Az egyik rézhevítő alatt további kora római kútra bukkantunk. Feltárással azonban csak a felső kb. 2 m-nyi része került, mivel az omlásveszély, illetve részben a kút fölött álló tűzfal miatt további bontása életveszélyes lett volna. A feltárással megőrzésre érdemes épületmaradvány, jelenség nem került elő. A terület jelenleg részben visszatemetett.

Munkatársak: Balogh Beáta régésztechnikus és Derdák Ferenc geodéta.

SOSZTARITS OTTÓ

275. Szögliget, Hosszú-tető, Julcsa-barlang (Borsod-Abaúj-Zemplén megye) B

A 2001. augusztus 1–22. között zajló régészeti feltárással tényleges célja ebben az idényben elsősorban a folyosó kevert rétegeinek felszámolása volt, hogy megteremtsük ezzel a lehetőséget a földkitermelésre a belső teremből a következő évadokban. Ennek során a felső kb. 60 cm-es kevert rétegek bontása történt meg. A kikerülő földet teljes mennyiségben átszitáltuk. A bontás során 2 objektum került elő, feltételezhetően tüzelőhelyek maradványai.

Hét újabb darabja került elő a már a múlt évben megismert késő bronzkori kincsleletnek, számuk ezzel 12-re emelkedett. Az aranyleletek koncentráltan a folyosó baloldali kis beszögelléséből kerülnek elő, ahol az eddig megtalált darabok alatt egy falszerű kőomlás-pakolás maradványa került elő. Az eddig itt megtalált aranyak a fal felett helyezkedtek el.

A teljes régészeti leletanyag előzetes elemzése azt mutatja, hogy az alföldi vonaldíszes kerámia kultúrájá-

nak időszaka óta biztosan ismert és használt objektum a barlang, amelyet – talán a rézkor kivételével – gyakorlatilag napjainkig felhasznált a terület népessége.

REZI KATÓ GÁBOR

276. Szűr határa

(Baranya megye) Ó, B, Ró, Kö

Az M6-56 gyorsforgalmi út tervezett nyomvonalának Baranya megyei szakaszán két részletben, 2001. április 10.–május 11. és október 8–18. között végeztünk terepbejárást. A területet a nyomvonalon 100-100 méteres sávban jártuk be, illetve adott esetben a lelőhely teljes kiterjedését meghatároztuk. A kijelölt terület 77,9%-át sikerült bejárni, a többi rész erdő, mocsár, gyeppel járhatatlan volt.

A falu közigazgatási határán belül 6 lelőhelyet találtunk (11–16. lh.), melyek őskori, bronzkori, római kori és középkori településekre utalnak.

A leletek a Janus Pannonius Múzeum gyűjteményébe kerültek.

KÁRPÁTI GÁBOR

277. Tar határa

(Nógrád megye) B, Kú

2001. március 13. és 18. között a Nógrád Megyei Múzeumok Igazgatósága felkérésére bejártuk a Zagyva-Cserhát-völgyi gázvezeték nyomvonalát.

Tar határában a 37. kilométerkő vonalában, a 21. főút és a Zagyva közötti területen, egy kisebb kiemelkedésen, a gázos, boronált felületen kevés bronzkori és kora újkori edénytöredék került elő, felületi szóródás nélkül (2. sz. lh.).

Munkatársak: Majcher Tamás, Paszternák István régészek, Balogh András pécsi, Nagy Andrea, Pesti Krisztina budapesti egyetemi hallgatók, valamint Nagy Imre, Semperger Zoltán, Nyikus Diána. A leletek a Kubinyi Ferenc Múzeumba kerültek.

VADAY ANDREA

278. Tarnaörs határa

(Heves megye) Pa, Me, U, N

2001. júniusban lakossági bejelentést kapott a Dobó István Vármúzeum két epipaleolit és négy mezolitik lelőhelyről, és egy szántás által megbolygatott, veszélyeztetett állapotú gyermeksírról. Ez utóbbit augusztus 14-én feltártuk.

2001. novemberben a leletbejelentés nyomán terepbejárást végeztünk Tarnaörs környékén. Néhány napos munkánk eredményeképpen 19 lelőhelyen jártunk, közülük haton őskori, tizenegyen középső kőkori, négyen újkőkori (AVK) és kettőn pedig népvándorlás kori szórvány leleteket gyűjtöttünk. Munkánk elsődleges eredménye volt, hogy hitelesítettük a bejelentő által felfedezett lelőhelyeket; Heves megyéből eddig ismeret-